

05.12.2018

TÜRKİYE'NİN SAVUNMA-GÜVENLİK-DIŞ POLİTİKASINI İLGİLENDİREN GELİŞMELER

SURİYE (SURİYE KUZEYİ- SOÇİ - İDLİB - SURİYE'de ATEŞKES)

- **(ÖZEL HABER) ABD'den Suriye'de "Çekiç Güç" Önerisi...** ABD'nin Suriye Özel Temsilcisi Büyükelçi James Jeffrey 03 Aralık 2018 günü Washington'da basın mensuplarına yaptığı açıklamada şunları söyledi: ABD'nin Suriye'de bulunmasının amacının IŞİD'i mağlup etmek olduğunu, Suriye'de sonsuza dek kalmayacaklarını ancak IŞİD'in yenilmesi, İran'ın komutası altındaki tüm grupların Suriye'den çekilmesi ve geri döndürülemez bir siyasi süreç ortaya konduğunda bu ülkeden çıkabileceklerini, ABD olarak askeri kuvvetlerini içeren çeşitli dış politika seçeneklere sahip olduklarını, Irak'ta da Irak'ın kuzeyinde sahada (yerde) bulunmadıklarını ancak Kuzeyden Keşif Harekâtı ile 13 yıl bu bölge üzerinde olduklarını, bu nedenle bunun bir BM gücü olabileceğini, BM 2254 sayılı kararında BM tarafından idare edilen ve yürütülen bir ateşkesten söz edildiğini, bunun koalisyon ya da başka ülkelerin kuvvetlerinden oluşabileceğini ifade etmiştir. **DEĞERLENDİRME:** Jeffrey'nin açıklamalarında Astana'nın fişini çekmeli açıklaması medyada ön plana çıkarılırken ABD'nin artık Suriye'de Fırat'ın doğusunda bir uçuşa yasak bölge ve Irak'ta oluşturulan çekiç gücü benzeri bir yapıyı hayata geçirme aşamasında olduğudur. Gözlerden kaçan ancak oldukça önemli olan bu açıklamayla aslında Jeffrey Suriye kuzeyinde ve doğusunda PKKistan oluşturma yolunda son aşamaya geldiğini ifşa etmiş oluyor. Irak'ta Saddam'a ait hava kuvvetlerinin Irak'ın kuzeyinde uçuşunu yasaklayan dönemin Çekiç Gücünün benzerinin Suriye'de kurulmasının yegâne amacı hava kuvveti olmayan IŞİD değil olsa olsa Türk Hava Kuvvetlerinin Fırat'ın doğusuna operasyonunu önlemek olabilir. Tabii bunun yanında uçuşa yasak bölge denetimiyle Suriye'deki İran kuvvetlerinin ve Şii milislerin izlenmesi de ABD'nin böyle bir çekiç gücü uygulamasından en büyük beklentisi olacaktır. Mevcut konjonktürde muhtemel Rus vetosu nedeniyle BM'den Suriye'de çekiç gücü benzeri bir yapının kurulması kararı çıkmayacağına göre ABD uçuşa yasak bölge için bu kez NATO'yu devreye sokmayı deneyecektir. Burada Türkiye'nin de desteğini almak üzere İdlib'i de kapsayacak bir uçuşa yasak bölge önerisiyle Türkiye'ye gelebilir. İdlib'te NATO kontrolündeki uçuşa yasak bölge Suriye ordusunun operasyonunu engelleyebileceğinden Türkiye'ye cazip gelebilir. Ancak Türkiye'nin böyle bir karara destek vermesi halinde Türk topraklarında öne açık şekilde NATO güçlerinin konuşlanmasının önü açıktır.

- **Esad: ABD'nin Düşmanca Planları Suriye ile Sınırlı Değildir...** Esad dün Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı Ri Yong-ho ve Suriye'ye bulunduğu resmi iş ziyaretinde ona eşlik eden heyeti kabul etti. Suriye'deki son durumlar ve ortak önem taşıyan uluslararası meselelerin ele alındığı görüşmede Cumhurbaşkanı el Esad Suriye ve Kuzey Kore'nin maruz kaldıkları savaş ve baskı şekillerinin farklı olmalarına rağmen bu savaş ve baskıların cevher ve hedeflerinin bir olduğuna dikkat çekti. El Esad bu savaş ve baskıların temel amacının egemen ve bağımsız bir karara sahip olmalarının yanı sıra Batılı sömürü ve hegemonya planlarına karşı çıkan devletleri zayıflatmak olduğunun altını çizdi.

- **Saldırganlar araçlarıyla birlikte imha edildi...** İdlib'te belli başlı dış güçlere hizmet eden kiralık terör örgütleri silahlardan arındırılmış bölge anlaşmasına ihlallerini sürdürüyor. Askeri bir kaynak SANA'ya açıklamalarında; ordu birliklerinin İdlib Kentinin yaklaşık 77 km

güneybatısında İdlib kırsalından 4X4 çeker bir pikap aracılığı ile Hama kırsalının kuzeyinde askeri mevkilere saldırmak için hareket eden bir terör grubunu tespit ettiklerini belirtti. Saldırgan kiralık teröristlere uygun silahlarla karşılık verildiğini ifade eden askeri kaynak; teröristlerin onları taşıyan araç ve havzalarındaki tüm silahlarla birlikte tamamen imha edildiklerine dikkat çekti.

- *İdlib'de cihatçı örgütler arasında şiddetli çatışmalar: Çok sayıda ölü ve yaralı var...* ÖSO kaynaklarından edinilen bilgilere göre Suriye'nin kuzeyindeki İdlib kentinin batı kırsalında yer alan Muhambil kasabası ile güneybatısında yer alan Cederaya ve Eneb kasabasında El Nusra'nın öncülük ettiği Heyet Tahrir Şam (HTŞ) ile El Kaide yöneticileri tarafından kurulan Ahrar'uş Şam örgütü arasında şiddetli çatışmalar yaşandı. Ağır silahların kullanıldığı çatışmalarda HTŞ'den 14 militan, Ahrar'uş Şam örgütünden ise 23 militanın öldü. Siviller çatışmalar nedeniyle evlerini terketmek zorunda kaldı. HTŞ çatışmalar sonucunda Gab bölgesinde Zeyzun ve 5 köyü Ahrar'uş Şam'ın elinden, Ahrar'uş Şam ise 2 bölgeyi HTŞ'den aldı.

ORTADOĞU-AFRİKA

- *İran Cumhurbaşkanı Ruhani: ABD ile nükleer müzakere doğrudur, ülke 2 sene nefes aldı...* İran Cumhurbaşkanı Hasan Ruhani, ABD ile yapılan nükleer müzakerelerin yanlış olmadığını belirterek, anlaşma sayesinde ülkenin 2 sene rahat nefes aldığını ve milyarlarca dolar sermaye girişi sağlandığını söyledi. Hiçbir zaman ABD'ye yüzde yüz güvenmediklerini belirten Ruhani, yapılan anlaşmayı savunarak şunları söyledi: "ABD ile nükleer müzakere doğrudur. İran'ın tüm makamları bunun doğruluğunu teyit etti. Nükleer anlaşmanın faydalarını 2016 ve 2017 yıllarında gördük. Bankacılık, gemicilik, petrol, petrokimya ve çelik sektörünün önü açıldı. Nükleer anlaşmayla ülke 2 sene nefes aldı ve milyarlarca dolar sermaye girişi oldu".

- *Ruhani: Biz petrol ihraç edemezsek, Körfez'deki hiçbir ülke edemez..* Ruhani, petrol ihracıyla ilgili ABD'ye sert bir uyarıda bulundu ve İran'ın petrol ihraç edememesi durumunda Suudi Arabistan, Bahreyn, Katar, Irak, Kuveyt, Birleşik Arap Emirlikleri, İran ve Umman'ı kapsayan körfez ülkelerinin de petrol ihraç edemeyeceğini söyledi. ABD yetkilileri, İslam Cumhuriyeti'nin füze programını ve bölgesel nüfuzunu engellemek amacıyla İran'ın petrol ihracatını sıfıra indirmeyi planladıklarını belirtmişti.

- *İran'dan İngiltere ve Fransa'ya: Nükleer savaş başlığı kullanma planımız yok...* İran Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Behram Kasımi, İngiltere ve Fransa'yı füze programına karşı yaptıkları açıklamalar nedeniyle eleştirerek füzelerde nükleer savaş başlığı kullanımıyla ilgili hiçbir planları olmadığını ifade etti.

- *Netanyahu'dan Hizbullah bahanesiyle Lübnan sınırında gerilimi tırmandırma işareti...* Nİsrail Başbakanı Benyamin Netanyahu, Lübnan sınır hattında, Hizbullah'ın tünellerine karşı başlatılan Kuzey Kalkanı operasyonunun sınırlı olmayacağını ve duruma göre genişletileceğini açıkladı. Netanyahu Hizbullah'ın İsrail ordusu tarafından salı sabahı keşfedilen tünel aracılığıyla İsrail bölgelerine askeri güç sokacağını ve ülkenin kuzeyindeki Celile bölgesinde bazı yerleri işgal etme eşiğinde olduğunu ileri sürdü

- *Mısır ile Suudi Arabistan'dan 'Katar ablukasına devam' mesajı...* İsrail Ordusu, Hizbullah'ın Lübnan'dan İsrail'e geçmek için kullandığı tünelleri imha etmek için operasyon

başlattığını duyurdu. İsrail Silahlı Kuvvetleri Sözcüsü General Ronen Manelis, "Tünellerin kazılması İsrail egemenliğinin bariz bir ihlalini teşkil ediyor" dedi. Lübnan sınırındaki bazı alanlar, İsrail Silahlı Kuvvetleri'nin varlığını güçlendirdiği askeri bölge ilan edildi. İsrail Silahlı Kuvvetleri ayrıca, Hizbullah'ın yıllarca tünelleri kazarak İsrail'i işgal etme planları yaptığını belirtti ve Lübnan hükümetini de militan hareketi kontrol altına almamakla suçladı. Lübnan'dan henüz konuyla ilgili bir açıklama gelmedi.

- *Irak'ta kritik bakanlıklarda anlaşma sağlanamadı...* Irak'ta hükümeti kurmakla görevlendirilen Adil Abdulmehdi'nin Ekim ayında meclisten geçen yeni kabinesinde 14 bakan yemin ederek görevlerine başlarken 8 kritik koltuk, siyasi gruplar arasındaki anlaşmazlıklar nedeniyle hâlâ sahiplerini bulamadı. Başbakan Abdulmehdi, hükümetteki eksik bakanların belirleneceği oturum başlamadan önce meclise gelerek siyasi grup liderleriyle basına kapalı görüşmeler gerçekleştirdi. Alınan bilgiye göre Abdulmehdi, özellikle içişleri ve savunma bakanlıklarına getirilecek isimler konusunda siyasi gruplarla anlaşmaya varamadı. 8 bakanlığın belirleneceği oturum, siyasi gruplar arasındaki sözlü tartışmaların ardından Perşembe gününe ertelendi.

- *Suudi Kral Abdülaziz'den Katar Emiri'ne KİK Zirvesi daveti...* Suudi Arabistan Kralı Selman bin Abdülaziz'in, Katar'la aralarında yaşanan krize rağmen Şeyh Temim'e, 09 Aralık'taki Körfez Arap Ülkeleri İşbirliği Konseyi (KİK) Zirvesine katılması için davet gönderdiği belirtildi.

KARADENİZ'DE UKRAYNA-RUSYA KRİZİ

- *Ukrayna Başsavcısı Lutsenko: Rusların Ukrayna'da ticaret yapmasını yasaklamanın vakti geldi..* Rusya'ya yeni yaptırımlar uygulanması için teklif hazırladığını söyleyen Ukrayna Başsavcısı Yuriy Lutsenko, Rusların Ukrayna'da ticaret yapmasını yasaklamanın vakti geldiğini iddia etti.

- *Lugansk: Donbass'a NATO üniformalı askerler geldi...* Ukrayna'dan tek taraflı bağımsızlık ilan eden Lugansk Halk Cumhuriyeti'nin Halk Milisi Ofisi Sözcüsü Yakov Osadçiy, Donbass'ta Kiev kontrolündeki bölgede NATO üniformalı askerlerin görüldüğünü söyledi.

AB – AVRUPA

- *Stoltenberg: NATO müttefikleri Rus füze sisteminin INF anlaşmasını ihlal ettiği konusunda mutabık...* NATO Dışişleri Bakanları Toplantısı'nın ilk gün oturumlarının ardından basın toplantısı düzenleyen Stoltenberg, toplantıda, Atlantik ötesi güvenlik, savunma, yük paylaşımı ve Orta Menzilli Nükleer Kuvvetler Anlaşması (INF) konularına odaklandıklarını söyledi. NATO müttefiklerinin, Rusya'nın yeni füze sistemi geliştirdiği ve sahaya sürdüğü sonucuna vardığını söyleyen Stoltenberg, "Müttefikler, Rus füze sisteminin INF Anlaşması'nı ihlal ettiği ve Avrupa-Atlantik güvenliğinde önemli risk oluşturduğu konusunda mutabık" diye konuştu. INF Anlaşması'nın 30 yıl boyunca ortak güvenliğe katkı sağladığını aktaran

Stoltenberg, bütün çabalara rağmen Rusya'nın söz konusu füzeleri üretmeye ve yerleştirmeye devam ettiğini savundu.

- *Fransa İçişleri Bakanından Sarı Yeleklilere çağrı: Eylem yapmayın...* Fransa İçişleri Bakanı Christophe Castaner, akaryakıt zamlarının düşürülmesi ve ekonomik koşulların iyileştirilmesi için eylem yapan sarı yeleklilerden yeni bir gösteri düzenlememelerini istedi. Castaner, Senatoda yaptığı açıklamada, sarı yeleklilere, cumartesi Paris'te eylem yapmamaları çağrısında bulundu.

- *Sarı Yelekler Macron'a ilk geri adımı attırdı: Yeni akaryakıt vergisi 6 aylığına askıya alındı...* Fransa Başbakanı Edouard Philippe, Sarı Yelekler'in protestoları karşısında yeni akaryakıt vergisini 6 aylığına ertelediklerini duyurdu.

- *Avrupa Adalet Divanı'ndan Brexit açıklaması: Tek taraflı iptal edilebilir...* Avrupa Adalet Divanı Başsavcısı Campos Sanchez-Bordona, İngiltere'nin Brexit sürecini tek taraflı olarak iptal edebileceğini açıkladı. Başsavcının görüşü bağlayıcı olmasa da, mahkemenin kararını büyük ölçüde etkilemesi söz konusu. Brexit'le ilgili davada nihai kararın önümüzdeki günlerde verilmesi bekleniyor.

- *Almanya'nın Cemal Kaşıkçı yüzünden durdurduğunu açıkladığı Suudi Arabistan'a silah ihracatı, 'dolaylı yoldan devam ediyor...* Suudi Arabistan'a daha önce onaylanmış anlaşmalar dahil tüm silah ihracatını durdurduğuna açıklayan Alman hükümetini yalancı çıkararak haberler birbirini izliyor. Der Spiegel dergisinin 'Suudi Arabistan'a silah ihracatının sadece 2 aylığına durdurulduğu' iddiasının ardından, ARD kanalı ile Der Stern dergisi, 'Suudi Arabistan'a silah ihracatının dolaylı yollardan devam ettiğini' ileri sürdü.

- *İspanya'nın hapse attığı Katalan liderlerden dördü açlık grevine girdi...* Madrid'deki Anayasa Mahkemesi'nin kararı uyarınca bir yıldır yargılanmaksızın hapiste tutulan Katalan liderlerden 4'ü, açlık grevine girdiklerini duyurdu.

- *Almanya'da 467 Neo-Nazi İzini Kaybettirdi...* Almanya'da haklarında tutuklama kararı bulunan 467 aşırı sağcının izini kaybettirdiği ortaya çıktı. Sol Parti Federal Meclis Grubu'nun verdiği soru önergesini yanıtlayan hükümet, söz konusu zanlıların nerede olduğunun bilinmediğini ve bu nedenle tutuklama kararlarının infaz edilemediğini doğruladı. Güvenlik güçlerinin yakalayamadığı aşırı sağcılar arasında şiddet olaylarına karışanların yanısıra, illegal örgüt üyesi olanlar da var. 2014'de konuyla ilgili benzer bir soru önergesinde, firarı aşırı sağcı sayısının 253 olduğu belirlenmişti. Yetkililer, ülkede 2015 sonrasında mülteci sayısının artmasıyla birlikte yaşanan radikalleşmeye dikkat çekiyor ve İslam ve yabancı düşmanı grupların sığınmacılara karşı eylem ve propagandalarıyla ırkçılığı körüklediğine, bu ortamda şiddet yanlısı aşırı sağcılarının sayısının da arttığına vurgu yapıyor.

YUNANİSTAN –KIBRIS

- *(ÖZEL HABER) Türkiye Ege sorunları için Uluslararası Adalet Divanına gidelim önerisi yaptı iddiası...* pronews isimli Yunan haber sitesinde yer alan bir haberde, Türkiye'nin Ege sorunlarının tümünü Uluslararası Adalet Divanına götürme konusunda Yunanistan'a bir teklif sunduğu, Yunan tarafının ise bu teklifi reddettiği, Yunan tarafının bu teklifi reddetmesinin

Başbakan Çıprasın normalde Aralık ayında yapacağı İstanbul ziyaretinin ertelenmesinde esas faktörlerden biri olduğu, Türklerin bu teklifleri ile özellikle gri bölge olarak adlandırılan adaların aidiyetinin belirlenmesini amaçladıkları, Yunan tarafının ise bilinen tezinden taviz vermediği ve Yunanistan'a göre Ege'de sadece Kıta sahanlığı sorunu olduğunu öne sürerek uluslararası mahkemeye gitmeyi reddettiği, ifadeleri yer almıştır.

ABD

- *Trump yeni bir liberal düzen inşa ediyor....* ABD Dışişleri Bakanı Mike Pompeo, Trump yönetiminin "kötü aktörler" olarak tanımladığı Rusya, Çin ve İran'ın ilerleyişini engellemek için, duruma göre uluslararası anlaşmaları ya güçlendireceği ya da boşa çıkaracağı yeni bir liberal düzen inşa ettiğini söyledi. Brüksel'de German Marshall Fund adlı düşünce kuruluşunda konuşan Pompeo, kampanya döneminden bu yana "Önce Amerika" sloganını öne çıkaran Başkan Donald Trump'ın küresel liderliği terk etmediğini, bunun yerine İkinci Dünya Savaşı sonrası sistemi çok taraflı kuruluşlar değil egemen devletler temelinde yeniden şekillendirdiğini belirtti. Pompeo, "Harika demokrasimizin en güzel geleneklerine uygun olarak, asil devletleri savaşı önleyen ve daha fazla refahı sağlayan yeni bir liberal düzenin inşası için bir araya getiriyoruz" diye konuştu. "Açık, adil, şeffaf ve özgür bir egemen devletler dünyasını korumak ve ilerletmek için adım attıklarını" ifade eden Pompeo, Başkan Trump'ın hem Dünya Bankası hem de IMF'ye Çin gibi ülkeleri fonlamaya son vermeleri için baskı yaptığını, bu ülkelerin zaten finansal piyasalara erişiminin olduğunu kaydetti.

- *CIA Direktörü'nden brifing alan Senatörler: Kaşıkçı cinayetinin emri Velihaht Selman'dan..* Amerikan Merkezi İstihbarat Teşkilatı (CIA) Direktörü Gina Haspel'in, Senatoda yaptığı Cemal Kaşıkçı oturumuna katılan Cumhuriyetçi Senatör Lindsey Graham, "Mümkün olan en yüksek seviyede onun (Velihaht Prens Muhammed bin Selman) Kaşıkçı cinayetinde suç ortağı olduğunu düşünüyorum" dedi. CIA direktöründen duyduklarının "Kaşıkçı cinayetinden Suudi Arabistan Velihaht Prensi Muhammed bin Selman'ın sorumlu olduğu" yönündeki kanaatini pekiştirdiğini kaydeden Graham, bu konuda ABD Kongresinde güçlü bir duruş sergilenmesi gerektiğini belirtti.

- *Trump: Çin ile anlaşma sağlanamazsa unutmayın, ben 'vergi adamım'...* ABD Başkanı Donald Trump, Çin başta olmak üzere birçok ülkeyle ticaret vergileri konusunda süren görüşmelerde anlaşma sağlanamaması durumunda ABD'ye mal ihraç eden ülkelere ekstra vergiler uygulanmaya devam edileceğini söyledi.

- *Trump'ı araştırmak istiyorlar...* ABD Temsilciler Meclisi'nin İstihbarat Komitesi'nin yeni başkanı olması beklenen Demokrat partili Adam Schiff, 'ABD dış politikasını gizli eller mi belirliyor' diye ABD Başkanı Donald Trump'ın Rusya ve Suudi Arabistan bağlantılarını araştırmak istediklerini söyledi.

- *ABD'nin Suriye Özel Temsilcisi Jeffrey: Fırat bölgesinde tehlikeli oyun oynamıyoruz....* Jeffrey, Suriye'ye ilişkin İngiltere, Fransa, Almanya, Ürdün, Mısır ve Suudi Arabistan temsilcileriyle yaptığı görüşmenin ardından ABD Dışişleri Bakanlığı'nda düzenlediği basın toplantısında Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov'un ABD'nin Fırat'ın doğusunda tehlikeli oyun oynadığı açıklamasına yanıt verdi. ABD'nin Fırat çevresinde tehlikeli oyun oynamadığını savunan Jeffrey, aksine partnerlerin ve müttefiklerin desteğiyle bölgedeki IŞİD varlığını yok etmeye çalıştıklarını belirtti.

- *Netanyahu ile Pompeo görüşti...* srail Başbakanlık Ofisi'nden yapılan açıklamaya göre, NATO Dışişleri Bakanları toplantısına katılmak üzere Brüksel'de bulunan Pompeo, Netanyahu ile görüşti. Açıklamada, Netanyahu'nun görüşmenin başlangıcında Pompeo'ya "Sizinle, İran'ın Suriye, Irak, Lübnan ve diğer yerlerdeki saldırgan tutumunu nasıl beraber durdurabileceğimizi görüşmek istiyorum" dediği belirtildi. Ayrıca, açıklamaya göre, Netanyahu muhatabı ile bölgesel diğer gelişmeleri de değerlendirdi. Öte yandan, İsrail basını, daha önce kamuoyuna duyurulmayan görüşmede İsrail gizli servisi Mossad'ın Başkanı Yossi Cohen'in de hazır bulunduğunu aktardı.
- *Trump Fransa'nın Sarı Yelekliler kararından 'memnun': Paris Anlaşması enerji fiyatlarını arttırırken kirliliği yapanları aklıyor...* ABD Başkanı Donald Trump, Fransa'nın başkenti Paris'te yaşanan protesto gösterilerine ilişkin "Arkadaşım Emmanuel Macron ve göstericiler benim iki sene önce vardığım sonuç üzerine anlaştıkları için memnun oldum. Paris Anlaşması ölümcül bir hal aldı çünkü sorumlu ülkelerin enerji fiyatlarını arttırırken kirliliği yapanları aklıyor."
- *ABD 'göçmen kervanına karşı' Meksika sınırındaki güçlerin görev süresini uzattı...* ABD Savunma Bakanlığı (Pentagon), Orta Amerika'dan ABD'ye doğru gelen göçmen kervanına karşı Meksika sınırına konuşlandırılan askerlerin görev süresini 15 Aralık'tan 31 Ocak'a uzattığını açıkladı.
- *Rusya soruşturmasında Flynn açıklaması: Flynn Türkiye dahil bazı konularda yalan söyledi ancak Rusya soruşturmasına çok yardımcı oldu...* Rusya'nın 2016 ABD başkanlık seçimlerinin sonucunu etkilemek amacıyla müdahale ettiğine dair iddialar hakkında açılan soruşturmada anlaşmaya giden eski Ulusal Güvenlik Danışmanı Michael Flynn'in katkılarında dair savcılık görüşünü mahkemeye sundu. Savcılık tarafından mahkemeye sunulan belgelerde, Flynn'in kurduğu danışmanlık şirketinin Türkiye ile ilişkilerinin niteliği ve maddi boyutu da dahil olmak üzere bir dizi konuda yalan beyanda bulunduğu belirtildi. Ancak savcılık, Flynn'in Rusya'nın 2016 seçimlerindeki rolüne dair açılan soruşturmaya verdiği bilgilerle önemli katkılar yaptığını dikkat çekerek, bu yardımlarından dolayı çok az hapis cezasına çarptırılması ya da hiç ceza almaması gerektiğini söyledi.

RUSYA

- *Rusya Dışişleri: ABD, INF Anlaşmasına uyduğumuzu biliyor...* ABD Dışişleri Bakanı Mike Pompeo'nun açıklamasını değerlendiren Rusya Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Mariya Zaharova, Rusya'nın Orta Menzilli Nükleer Kuvvetler (INF) Anlaşması'nı sıkı bir şekilde uyguladığını belirtti.
- *Rus nükleer denizaltısıyla Kalibr füzesi fırlatıldı...* Rusya donanması Barents denizinde Severodvinsk nükleer güçlü denizaltısıyla 3M-54 Kalibr füzesi fırlattı. Tatbikat kapsamında füze 700 kilometre uzaklıktaki bir hedefi vurdu.
- *Uşakov: Putin, Erdoğan ve Merkel, dörtlü zirveyi gerçekleştirmeye hazır olduklarını teyit etti...* Rusya Devlet Başkan Yardımcısı Yuriy Uşakov, Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve Almanya Başbakanı Angela Merkel'in

Arjantin'deki G20 zirvesindeki görüşmeler sırasında Suriye konulu dörtlü zirveyi gerçekleştirmeye hazır olduklarını teyit ettiklerini söyledi.

- *Rus Senatörden ABD'ye, INF'den çıkması durumunda 'eşsiz silah üretme' tehdidi...* ABD Dışişleri Bakanı Mike Pompeo'nun Moskova'ya yönelik suçlamaları değerlendiren Rus Senatör Viktor Bondarev, Washington'un Orta Menzilli Nükleer Kuvvetler (INF) Anlaşması'ndan çıkması durumunda Rusya'nın eşsiz silah geliştirip üreteceğini belirtti.

- *Rusya ile Suudi Arabistan 'beşlik çaktı', petrolü kontrol altına aldı...* Kasım ayı, petrol piyasaları için 2018'in en kötü ayıydı. Fiyatlar yüzde 22 oranında düştü ve düşmeye devam edeceği tahmin ediliyor. Ancak, 3 Aralıkta Brent petrol fiyatı bir seferde yüzde 5'lik artış kaydetti. Bunun başlıca nedeninin Rusya ile Suudi Arabistan'ın fiyatları dengelemek için durumu kontrol altına alma kararı olduğu belirtiliyor. Moskova ve Riyad petrol üretimini azaltma anlaşmasını uzatma ve 2019 yılı piyasa yönetimi konusunda anlaşma imzalama kararı aldı.

ASYA – PASİFİK

- *Azerbaycan, İran, Rusya ve Türkiye'den, bilişim ve ulaşım konularında konsorsiyum oluşturma kararı...* Azerbaycan, İran, Rusya ve Türkiye haberleşme ve ulaştırma bakanları, 'Bakutel' fuarında bilişim ve iletişim teknolojileri konularında işbirliği olanaklarını görüşmek için bir yuvarlak masa toplantısı yaptı. Toplantının konusu bilgi ve iletişim teknolojisi, uydu sistemleri, posta hizmetleri, siber güvenlik, uluslararası fiber optik ağlar ve teknoloji parklarının tasarımı ve yönetimi için uygun ortamların oluşturulmasıydı. Bakanlar ayrıca, ulusal siber güvenlik servislerinin koordineli faaliyetleri, uyduların ticari kullanımında kurumların işbirliği, siber suçlara karşı ortak bir mücadelenin örgütlenmesi, ulaşım ve transit posta hizmetlerinin potansiyelinin kullanılması konularında görüş alışverişinde bulundu. Toplantıda ayrıca etkin işbirliği amacıyla ortak araştırmalar yürütülmesi, deneyimlerin paylaşılması ve tüm katılımcı ülkelerin sektörel yapılarının temsilcilerinin katıldığı bir çalışma grubu kurulması ve dörtlü bir konsorsiyum oluşturulması kararına varıldı.

- *Kuzey Kore Dışişleri Bakanı Suriye'de: Esad'ın Pyongyang ziyareti konuşulabilir...* Kuzey Kore Dışişleri Bakanı Ri Yong-ho, resmi temaslar kapsamında Suriye'ye gitti. Ri'nin, Beşar Esad'ın Pyongyang'a yapacağı olası ziyareti tartışması bekleniyor.

TÜRKİYE - TÜRK DÜNYASI

- *KHK'lı ve atanmayan doktorların 450 gün sonra çalışabilmesini öngören yasa resmileşti...* Sağlıkla ilgili Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde (KHK) Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Buna göre, kamu görevinden çıkarılan devlet hizmeti yükümlüsü doktorlar, çıkarma veya göreve alınmama kararının verildiği tarihten itibaren 450 gün sonunda mesleklerini icra edebilecek.

- *Tuncel ve Kışanak'ın AYM'ye bireysel başvuruları reddedildi...* Anayasa Mahkemesi, 'terör örgütü üyeliği' iddiasıyla tutuklanan Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Eş Başkanıyken görevden alınan Gültan Kışanak ve DBP Eş Genel Başkanı Sebahat Tuncel'in kişi hürriyeti ve

güvenliği haklarının ihlal edildiği gerekçesiyle yaptıkları başvuruların dayanaktan yoksun olduğu iddiasıyla kabul edilemeyeceğine karar verdi.

- **Çavuşoğlu: Türkiye NATO'dan her konuda dayanışma bekliyor...** Çavuşoğlu, "Türkiye, NATO misyonları ve operasyonlarına en büyük katkıyı yapan ülkelerden biri olarak, ittifaktan da her konuda dayanışma bekliyor" ifadelerini kullandı.

- **Avrupa Konseyi: Türkiye'de tecavülden hüküm giyenlerin sayısı 2 yılda 23 katına çıktı...** Avrupa Konseyi, kıtadaki cezaevlerinin 2005'ten 2015'a kadar değişimini inceleyen bir rapor yayımladı. Raporun Türkiye bölümünde, tutukluların ve hükümlülerin sayısının 10 yılda büyük artış gösterdiği, tecavüz suçundan hüküm giyenlerin sayısının 2013-2015 döneminde 523'ten 12 bin 253'e çıktığı belirtildi.

- **Türkiye, gıda sürdürülebilirliğinde 58'inci sırada...** Barilla Gıda ve Beslenme Vakfı'nın (BCFN) The Economist Intelligence Unit (EIU) işbirliğiyle hayata geçirdiği Gıda Sürdürülebilirlik Endeksi'ne göre, üç temel başlıkta, 38 gösterge ve 90 kriter üzerinden yapılan değerlendirme sonucu Fransa endeksin lideri olurken Türkiye, 58'inci sırada yer aldı. Endekste Hollanda ikinci, Kanada üçüncü, Finlandiya dördüncü, Japonya beşinci olurken, Birleşik Arap Emirlikleri ise listenin sonunda yer aldı. Türkiye, yetersiz beslenmeyi önleme, sürdürülebilir tarım, su yönetimi, hava kategorisi ve iklim değişikliğini önlemeye yönelik uygulamalarıyla yüksek puan almasına rağmen, bu yıl değerlendirmeye alınan ülke sayısı artan endeksin genel sıralamasında 58'inci sırada yer bulabildi. 67 ülke arasında sürdürülebilir tarım başlığında 35'inci, beslenme sorunları başlığında 33'üncü sırada yer alan Türkiye, gıda kaybı ve israfında ise son sıralarda yer aldı.

- **Fitch: Türk bankaların çoğu negatif görünümde...** Kredi derecelendirme kuruluşu Fitch'ten yapılan açıklamada, "Gelişmekte olan ekonomilerin bankalarında 2019 yılında risk dengesinin negatif olmaya devam etmesi olası. ABD'deki yüksek faizin, dolardaki değerlenmenin, sıkılaştıran küresel finansal koşulların ve ticaretteki korumacılığın, gelişen piyasalara sermaye akışını engellemesi mümkün. Bu da bazı ülkelerin büyüme görünümünü düşürebilir" ifadelerine yer verildi. Açıklamada gelişen piyasalarda Türk bankalarının görünümüne ilişkin negatif revizyonların Brezilya ve Katar bankalarındaki revizyonlarla dengelendiği belirtilirken, "Türk bankalarıyla birlikte, Umman ve Kosta Rica bankalarının çoğu negatif görünümünü koruyor" ifadesine yer verildi.

TERÖRLE MÜCADELE

- **Irak'ın kuzeyinde 5 terörist etkisiz hale getirildi...** Irak'ın kuzeyindeki Zap, Avaşin-Basyan, Gara ve Metina bölgelerine düzenlenen hava hareketlerinde 5 terörist etkisiz hale getirildi. Türk Silahlı Kuvvetlerinden (TSK) yapılan açıklamada, Zap, Avaşin-Basyan, Gara ve Metina bölgelerine dün ve bugün düzenlenen hava hareketlerinde terör örgütüne ait mağara ve sığınakların imha edildiği belirtildi. Hava hareketinde üs bölgelerine saldırı hazırlığında olan silahlı 5 bölücü teröristin etkisiz hale getirildiği kaydedildi.

- **FETÖ'nün TSK yapılanması soruşturmasında 16 tutuklama ...** İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığınca FETÖ'nün TSK yapılanmasına ilişkin yürütülen soruşturmada aralarında muvazafaların bulunduğu 16 şüpheli tutuklandı.